مسافران بوژان به این نکات توجه کنند

زوم

به روستای بوژان که سفر کنید، بیش از هر چیز فضای سنتی و تاریخی روستا توجه شما را جلب می‌کند. ساختمان خانه‌ها، بافت کوچه‌ها و فضای روستا هنوز اصالت خود را حفظ کرده و یکی از جذابیت‌های این نقطه بکر گردشگری است. اما این فضا و فرهنگ سنتی، حساسیت‌هایی هم دارد که باید از سوی گردشگران رعایت شود. محلی‌ها می‌گویند حجاب و پوشش نامناسب برخی گردشگران و گروه‌هایی که وارد روستا می‌شوند، موجب ناراحتی مردم روستا و ساکنان قدیمی‌تر روستا می‌شود. مسافران باید توجه کنند احترام نگذاشتن به شرایط فرهنگی روستایی که میهمان آن هستند، اخلاقی نیست.

خصوصیات خاص فرهنگ مردم این روستا در مراسم جشن یا عزاداری آن‌ها مشهود است. مثلاً در گذشته اگر کسی از اهالی روستا فوت می‌کرد، رسم به خصوصی برقرار بود؛ به این صورت که اهالی روستا همگی مقداری غذا (معمولاً آبگوشت) آماده می‌کردند و برای صاحب عزا می‌فرستادند. امروزه این رسم به شیوه‌ای متفاوت‌تر برگزار می‌شود. در محرم نیز مراسم شمایل‌خوانی یا پرده‌خوانی در بوژان سابقه‌ای دیرینه دارد. اهالی بوژان در مراسم و جشن‌های شادی مثل عروسی نیز رسم‌های خاصی دارند. حنابندان، کاغذنویسی و آتش‌بازی نیز از رسم‌های اصلی اهالی در عروسی به حساب می‌آید.

سوغات

گیلاس‌های بوژان معروف است

شغل اصلی اهالی بوژان باغداری و کشاورزی است. اصلی‌ترین محصول بوژان که اغلب به دیگر کشورها صادر می‌شود، گیلاس است. باغدارهای بوژان می‌گویند میزان صادرات این میوه در فصل برداشت، چیزی در حدود ۲۲۰ تا ۲۵۰ تن است. ریواس بوژان نیز ثبت ملی شده و سوغات خوبی به حساب می‌آید. می‌توانید از فراورده‌های مختلفی که بر پایه همین میوه‌ها توسط خود اهالی تولید می‌شود به عنوان سوغات تهیه کنید مثل لواشک و میوه خشک. علاوه بر این، داروهای گیاهی مفیدی مثل آویشن، سماق، زیره کوهی و خارمشک که توسط خود اهالی تهیه می‌شوند برای سوغات مناسب است. در بحث صنایع دستی، هنرمندان زیادی در حوزه قالی‌بافی و فرت‌بافی در بوژان حضور دارند اما به گفته محلی‌ها، حمایت خوبی از آن‌ها صورت نمی‌گیرد تا بتوانند محصولی تولید کنند و به فروش بگذارند.

نگاهی به جاذبه‌ای کم‌نظیر در خراسان رضوی

بوژان؛ بهشتی همجوار نیشابور

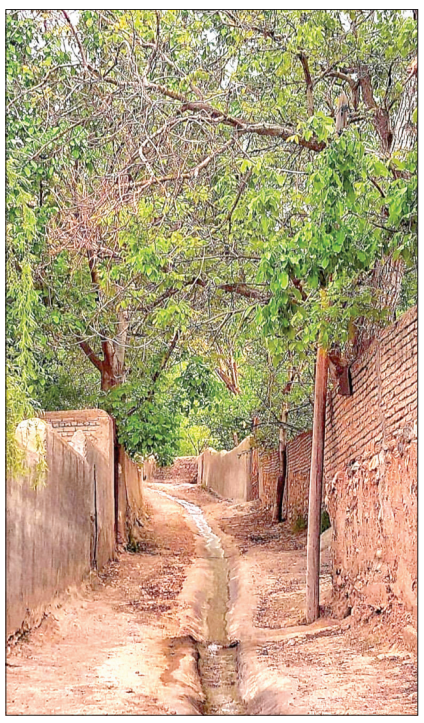

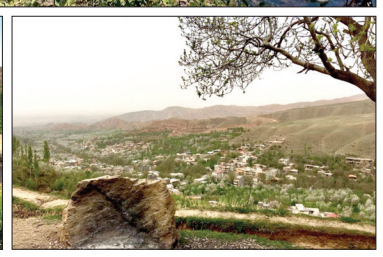

محدثه مودی

۱۲۰کیلومتر که از مشهد فاصله بگیرید، درست در ۱۳ کیلومتری شمال‌شرق نیشابور، به منطقه‌ای بکر و طبیعتی منحصر به فرد می‌رسید. «روستای بوژان» با ساختار پلکانی و بافتی قدیمی و سنتی که سفر به آن، شما را از شلوغی‌ها و دغدغه‌های شهر دور می‌کند. بوژان مدت‌هاست مورد استقبال گردشگران و مسافران قرار گرفته، از این رو مسیر منتهی به آن هموار و جاده آن خوش‌مسیر است. بوژان در واقع در دامنه ارتفاعات جنوبی رشته‌کوه بینالود واقع شده و به همین خاطر، آب و هوای معتدل کوهستانی آن به خصوص در فصل‌های گرم سال، مسافران زیادی را به خود جذب می‌کند. روستای بوژان از سمت شرق به روستای سوقند، از غرب به روستای دربهشت و باغرود، از جنوب به بوژآباد و حصار و از شمال نیز به مشهد محدود می‌شود.

■ بوژان سیل‌های سهمگینی را پشت سر گذاشته است

قدمت روستای بوژان به حدود هزار سال پیش برمی‌گردد. گفته می‌شود ۷۰۰ سال پیش در پی وقوع یک سیل ویرانگر، تمام روستا نابود شد و تنها بخش کوچکی از آن باقی ماند. پس از مدتی، بسیاری از اهالی که در آن زمان از بوژان گریخته بودند، دوباره به دیار خود بازگشتند و در بخش جنوبی آن ساکن شدند که امروزه آن را به عنوان بوژآباد می‌شناسیم.

سیل ویرانگر باز هم در سال‌های ۱۳۴۱ و ۱۳۶۵ در بوژان اتفاق افتاد و جان و مال عده زیادی را گرفت. امروزه رشد درخت‌ها و گیاهان تا حدی می‌تواند از وقوع این گونه سیل‌ها در این منطقه جلوگیری کند.

■ از کوه‌نوردی تا پیاده‌روی در مسیر رودخانه؛ دیدنی‌های بهشت نیشابور

علاوه بر ساختار پلکانی روستا و کوچه پسکوچه‌هایی که هنوز اصالت خود را حفظ کرده‌اند، بوژان دیدنی‌های دیگری نیز دارد که می‌توانید به آن‌ها سر بزنید.

رودخانه ۱۰ کیلومتری بوژان که از کوه‌های گودزرد، بوژان و سیاه‌خانی سرچشمه می‌گیرد، در نزدیکی روستا واقع شده است. در مسیر این رودخانه آبشارهای کوچک و بزرگی واقع شده که یکی از آن‌ها به آبشار بوژان معروف است. این آبشار در فاصله ۶ کیلومتری روستا و درست در انتهای دره‌ای بزرگ قرار گرفته که هم‌نام روستاست. برای دیدن این آبشار زیبا که ارتفاعی در حدود ۱۵ متر دارد، می‌توانید تقریباً دو ساعت در حاشیه رودخانه و در طبیعت بی‌نظیر آن پیاده‌روی کنید. البته کسانی که از این آبشار دیدن کردند توصیه می‌کنند برای گم نشدن در این مسیر، حتماً از کمک یک راه‌بلد یا یکی از محلی‌ها برای رسیدن به آبشار استفاده کنید.

در ورودی دره که در قسمت انتهایی بافت روستا واقع شده است، به منطقه‌ای می‌رسید که از جنس ماسه سنگ یا کنگلومرا است. در کتاب شهر فیروزه مرحوم گرایی آمده مغول‌ها در زمان حمله به نیشابور، پس از ویرانی شهر با اسب وارد این منطقه شدند تا آب رودخانه را برای آبیاری گندم و جویی ببرند که روی ویرانه‌های نیشابور کاشته شده بود. از این رو این منطقه را به نام تخت هلاکوخان می‌شناسند.

در بوژان علاوه بر جاذبه‌های طبیعی منحصر به فرد، آرامگاه دو امامزاده نیز وجود دارد. امامزاده سلیم در بخش شرقی روستا قرار گرفته و زیارتگاه اصلی اهالی بوژان و بوژآباد محسوب می‌شود. امامزاده خواجه گل‌علی نیز با فاصله کمی از روستا در بخش جنوبی آن واقع شده است. این امامزاده مقبره ندارد اما محلی‌ها به خصوص قدیمی‌ترها اعتقاد و علاقه خاصی به آن دارند.

اگر اهل کوه‌نوری باشید، بوژان یکی از بهترین مقاصد گردشگری برای شما خواهد بود. بازه صدر در ورودی بوژان، مرغزار دره در شمال‌غرب و کوه‌های بینالود و بلقشو از جمله دره‌ها و کوه‌هایی هستند که می‌توانید در آنجا کوه‌نوردی کنید.

مرغزار دره از دیگر جاهای دیدنی بوژان است که نباید بازدید از آن را از دست بدهید؛ دره‌ای در بخش شمال غربی روستا که کوه‌های سرسبز آن را احاطه کرده و در داخل آن نیز چشمه‌ای جوشان وجود دارد و منظره‌ای دیدنی ساخته است. درخت‌های گردو در گوشه و کنار این دره به وفور دیده می‌شوند. مرغزار دره از چراگاه‌های اصلی دام‌های بوژان محسوب می‌شود. در انتهای همین دره، کلبه‌ای چوبی قرار گرفته که پناهگاه چوپان‌ها در هوای سرد است.

■ جاذبه‌هایی که هر کدام قصه‌ای دارند

در غرب روستا منطقه‌ای وجود دارد که امروزه آن را به عنوان خرمنگاه می‌شناسند. خرمنگاه در گذشته میدان بزرگی بوده که محصولات کشاورزی اهالی را در آن جمع می‌کردند. در شرق خرمنگاه تپه‌ای به نام خانه شیطان وجود دارد که می‌توانید از آن بازدید کنید.

منطقه کال عرب سکونتگاه اصلی اهالی روستاست؛ کوچه‌ای با شیب تند و پلکانی که بافت سنتی و قدیمی آن قطعاً برای شما جذاب خواهد بود. اگر به تخت‌گاه در این منطقه سر بزنید، با منظره‌ای چشم‌نواز روبه‌رو خواهید شد که بر تمام روستا مشرف است. گفته می‌شود در سال‌های صدر اسلام وقتی اهالی این منطقه به اسلام مشرف شدند، به زبان عربی تسلط پیدا کردند از این رو امروزه به نام کال عرب شناخته می‌شود.

چشمه کلاغ‌چین نیز که در ۴ کیلومتری روستا واقع شده، محل سکونت پرندگانی مثل کلاغ است و به همین خاطر به این نام شناخته می‌شود. این چشمه می‌تواند نقطه شروع خوبی برای کوه‌نوردی باشد.

■ رفتار نامناسب برخی گردشگران و اقامتگاه‌های غیرمجاز؛ معضلات اصلی بوژان

سیدجواد حسینی، رئیس شورای روستای بوژان گفت: یکی از معضلات این منطقه که اهالی را هم آزرده می‌کند، رفتارهای نامناسب برخی از گردشگران است. عده‌ای همراه با خانواده به این منطقه سفر می‌کنند که بحث آن‌ها جداست، اما برخی دیگر به خصوص جوان‌ترها که به این محدوده سفر می‌کنند، معمولاً فرهنگ و قوانین مردم را زیر پا می‌گذارند. بارها اتفاق افتاده است که گروهی از گردشگرها تا نیمه شب موسیقی را با صدای بلند پخش می‌کنند و آسایش را از مردم می‌گیرند.

وی ادامه داد: از این قبیل اتفاق‌ها در برخی خانه‌هایی که بدون مجوز در بحث گردشگری فعال هستند و به مسافران اجاره داده می‌شوند زیاد رخ می‌دهد. این خانه‌ها و اقامتگاه‌ها چون از سمت میراث فرهنگی مجوز فعالیت ندارند، طبیعتاً نظارت چندانی هم روی آن‌ها نیست. این هنجارشکنی‌ها موجب ایجاد معضلات و ناراحتی‌هایی برای مردم بومی می‌شود. هنوز هم با وجود پیگیری‌ها، برای حل این مشکلات اقدامی از سوی مسئولان صورت نگرفته است.

حسینی به عنوان نماینده مردم بوژان خواسته دیگر این مردم را مطرح کرد و گفت: ۸۰درصد مردم بوژان به باغداری و کارهای قدیمی مشغولند اما حدود ۲۰درصد از مردم نیز در حوزه گردشگری فعالیت می‌کنند. خواسته مردم همکاری اداره‌ها و دستگاه‌های خدمات‌رسان مثل برق، آب، گاز و جهاد کشاورزی با مالکانی است که می‌خواهند فضایی را برای گردشگران آماده کنند. این مسئله هم برای اهالی درآمدزایی خواهد داشت و هم به رونق گردشگری منطقه کمک می‌کند. از طرفی فعالیت اماکن گردشگری غیرمجاز را هم کاهش می‌دهد.

نفیسه سعادتی، مسئول گردشگری نیشابور می‌گوید: یکی از مهم‌ترین مشکلات ما در بوژان این است که متأسفانه عده‌ای از مردم به دلیل مشکلات معیشتی و اقتصادی، خانه‌های خود را با حداقل امکانات و بدون داشتن هیچ گونه مجوز به مسافران اجاره می‌دهند که این گونه اقدام‌ها اثرات فرهنگی و اجتماعی بدی به دنبال دارد. ما چندین مرتبه با همکاری اماکن برای بازدید، اخطار و در نهایت پلمب واحدهای غیرمجاز اقدام کردیم. این مسئله متأسفانه به منبع درآمد نامناسبی برای اهالی تبدیل شده است.

گردش

به بوژان که رسیدید به این مناطق هم سر بزنید

بوژان در نزدیکی نیشابور واقع شده و شما علاوه بر دیدنی‌های خود روستا، می‌توانید با کمی رانندگی به جاذبه‌های دیگری در همان دور و اطراف نیز سر بزنید.

روستای دربهشت در نزدیکی بوژان و در بخش غربی آن واقع شده است. طبیعت بکر این روستا نیز می‌تواند مقصد بعدی سفر شما باشد، به خصوص اگر مناطق خلوت و کمتر شناخته شده را بیشتر بپسندید. آرامگاه امامزاده عبدالله(ع) نیز در این روستا واقع شده است که می‌توانید از آن بازدید کنید.

اردوگاه باغرود که در ۱۲ کیلومتری نیشابور قرار گرفته می‌تواند مقصد خوبی برای سفر شما باشد. این اردوگاه علاوه بر جاذبه‌های طبیعی و محیط سرسبز و خوش آب وهوا، از امکانات رفاهی خوبی نظیر دریاچه قایق‌رانی، مهمانسرا، فروشگاه و... برخوردار است.

دره پرستوها در روستای حصار نیشابور یکی دیگر از دیدنی‌های این محدوده است. دره‌ای با طبیعتی منحصر به فرد که به خاطر وجود پرستوهای مهاجر به این نام شناخته می‌شود. برای بازدید از این دره توصیه می‌کنیم حتماً از وسایل کوه‌نوردی استفاده کنید. با حدود یک و نیم ساعت پیاده‌روی در طبیعت اطراف بوژان، می‌توانید به دره پرستوها برسید.

دره هفت غار در نزدیکی باغرود نیز از دیگر جاذبه‌هایی است که می‌توانید از آن دیدن کنید. این دره به خاطر وجود هفت تنگه‌ای که در آن وجود دارد به این نام شناخته می‌شود. آب و هوای این دره بسیار دلپذیر و در فصول گرم، خنک و مطبوع است. دیواره‌های سنگی این دره به دلیل فرسایش و بارندگی‌های فصلی، شکلی جدید و منحصر به فرد به خود می‌گیرد و مناظری استثنایی خلق می‌کند.

■ بهترین زمان سفر به بوژان

هوای بوژان به خاطر قرار گرفتن در منطقه کوهپایه‌ای، معمولاً ۵ تا ۱۰ درجه از نیشابور سردتر است. از این رو توصیه می‌کنیم در فصل‌های گرم سال مثل بهار و تابستان این روستا را برای سفر انتخاب کنید. در فصل بهار، منظره روستا مملو از شکوفه درختان میوه خواهد شد و فضایی دیدنی و تماشایی ایجاد خواهد کرد. فصل تابستان نیز که فصل برداشت میوه است، بهترین زمان برای خرید محصولات تازه روستاست. در روزهای گرم سال می‌توانید از گرمای شهر فرار کنید و زمانی را در جوار سایه‌های خنک بوژان بگذرانید.

■ کجا اقامت کنیم؟

برای اقامت در روستای بوژان و بهره بردن از طبیعت آن چند راه پیش روی شماست.

اگر قصد اقامت طولانی‌مدت در منطقه را دارید و می‌خواهید به تمام جاذبه‌های اطراف سر بزنید، می‌توانید از بوم‌گردی و خانه‌مسافر روستای بوژان استفاده کنید که با مجوز میراث فرهنگی و گردشگری فعالیت می‌کند. در حال حاضر یک بوم‌گردی و یک خانه‌مسافر با نظارت میراث فرهنگی و گردشگری نیشابور فعال است. البته چند خانه‌مسافر و بوم‌گردی دیگر نیز در مراحل ساخت و دریافت مجوز هستند. تمایل و اشتیاق مردم برای سفر به بوژان موجب شده تا مسئولان گردشگری منطقه برای افزایش اقامتگاه‌ها اقداماتی انجام بدهند.

اما اگر سفرتان کوتاه‌مدت است با توجه به فاصله کم روستا تا نیشابور می‌توانید از هتل‌های داخل شهر استفاده کنید. توصیه می‌کنیم در سفرتان حتماً غذاهای محلی بوژان را نیز امتحان کنید. بلغور شیر، کشک محلی، کوکو قارچ، کله جوش، حلوای مخصوص، فطیر، مسکه، انواع آش محلی و آبگوشت‌های مخصوص بوژان از جمله غذاهایی هستند که در بوژان طبخ می‌شوند.

روستای بوژان از امکانات رفاهی مناسبی برخوردار است و علاوه بر اقامتگاه، مسجد و رستوران نیز در آن منطقه وجود دارد که می‌توانید از آن‌ها استفاده کنید.

روستا

چرا نام این روستا بوژان است؟

برای کلمه بوژان در واژه‌نامه‌ها و فرهنگ لغات سه معنی تعریف کرده‌اند که هر سه معنا بر سرسبزی و رویش دلالت دارند. بوژان در یک تعبیر به معنای رشد و شکوفایی است، در یک تعبیر به گیاهی با برگ‌های ریز و ساقه‌های بلند دلالت دارد و در تعبیر سوم بوژان را برای مناطق خوش آب و هوا به کار می‌برند. هر کدام از این تعابیر در مورد این روستای شگفت‌انگیز صدق می‌کند و قطعاً پس از سفر به آن، شما نیز به درستی آن پی خواهید برد. بوژان منطقه‌ای کوهپایه‌ای با طبیعتی بکر و پر از گیاهان و درختان سبز است که منظره‌ای منحصر به فرد را در دل خراسان ایجاد کرده است.

بوژان در هفته میزبان ۲۰هزار گردشگر است

رسول خدابخشی دهیار بوژان درخصوص آمار بازدیدکنندگان روستای بوژان گفت: به‌طور میانگین، در یک هفته روستای بوژان میزبان ۲۰هزار گردشگر است که از نقاط دور و نزدیک به این منطقه گردشگری سفر می‌کنند. همچنین براساس آخرین آمار ۴۸۰ خانواده و هزار و ۴۰۰ نفر در روستا ساکن هستند.

خراسان ۲ قدس

جدول ۸۶۴۸

طراح جدول: محمدرضا علی‌زاده
zadehalireza@gmail.com

■ افقی

۱. سامانه اطلاعاتی از پرونده‌های ابرمتنی متصل به هم است که از طریق شبکه جهانی اینترنت قابل دسترسی هستند ۲. جای بلند - تکان - دیدن ۳. تشخیص دادن - اسباب زحمت - هدررفته ۴. اندک - پس از وعده می‌آید - ورم - سست ۵. ناب - کفش چرمی پاشنه‌دار - ورزش روی برف و آب و چمن ۶. کثیفی - سالک - شماره ۷. موزه مشهور پاریس - پدر سلطان محمود غزنوی - محکم ۸. صفحه اینترنت - احمق - صلح - عزیز عرب ۹. اضعر اعداد سه‌رقمی - فتنه - جنس مدال نفر دوم مسابقه ۱۰. ورزش مشت‌زنی - نشانی - ظرف مشبک ۱۱. قرارشده - امداد - روحانی مبارز هم‌عصر رضاخان ۱۲. مخترع تلفن - فیلمی به کارگردانی تهمینه میلانی محصول سال ۱۳۷۷ - عنصر مورد استفاده در ساخت ساعت اتمی - گرمای شدید ۱۳. بیماری مسری خطرناک - سخنور - مسلک ۱۴. مانند - نام دخترانه ایرانی - سپاس شیرین ۱۵. رفیق اداری - از فروع دین اسلام - از مرکبات

■ عمودی

۱. دفتر ثبت حساب‌های موقتی - برنج پخته - غذای جنوبی شبیه پیراشکی ۲. مدافع فوتبالی - ویرانه - عضو پمپاژ خون در بدن ۳. کویر مرکزی ایران - طنین صدا - ناهموار - سرشک دیده ۴. درنگ - سوغاتی - حرف همراهی ۵. از القاب امام زمان(عج) - قلعه مستحکم - رفیق شمع خودرو ۶. خیاط - مسافرخانه مجلل - عددنحس خرافاتی ۷. از احشام - پرنده نجار - فوری ۸. بیهوده - فلز چهره - شهر خروس جنگی - پسته کوهی ۹. صدای بم مردانه - از چین‌خوردگی‌های سطح زمین - تعجب خانمانه ۱۰. شهر خربزه - فلوی مغناطیسی - سنگ زینتی سبزرنگ ۱۱. خمیده - نمونه خروار می‌دانندش - نام دخترانه وطنی ۱۲. پیشوند نداری - ماهی کنسروی - حرارت ۱۳. تکه‌پارچه کهنه - صفت سرو - مثل دررفتن موفق - راه‌رفتن ۱۴. حسد - از لوازم اصلی کار نماکار ساختمانی - کجاست؟ ۱۵. نوعی روغن طبی که از نفت استخراج می‌شود - گهواره - عاجل

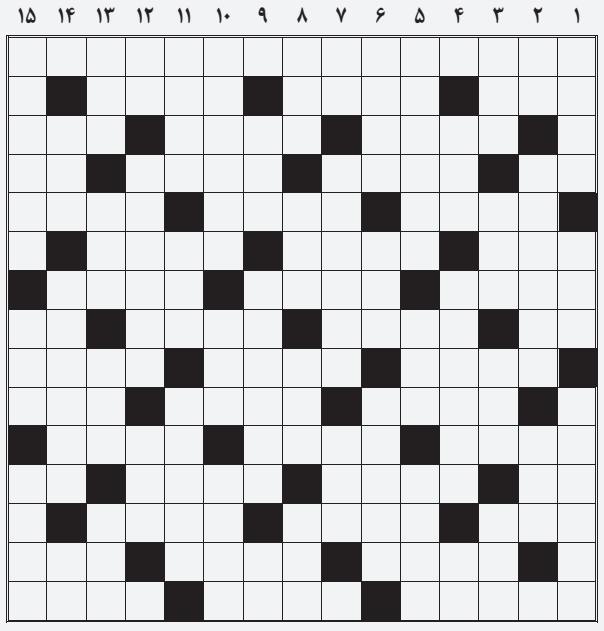

حل جدول شماره قبل